

Dosarul nr. 2r-187/24
2-22148354-01-2r-17042024

prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Rezina(jud. D. Cebanița)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, R. Bulbere, D. Dulghieru)

DECIZIE

31 iulie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de către Gricenco Ludmila,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Întreprinderea Municipală „Servicii Comunal Locative Rezina” împotriva Ludmillei
Gricenco cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 24 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău prin care a
fost restituită cererea de apel depusă de Gricenco Ludmila, pe motivul neîndeplinirii
în termen a indicațiilor instanței de apel,

constată:

La 11 octombrie 2022, ÎM ”Servicii Comunal Locative Rezina” a depus cerere
de chemare în judecată împotriva Ludmillei Gricenco (Cumatrencu) cu privire la
încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 12 septembrie 2023 a Judecătoria Orhei, sediul Rezina,
acțiunea a fost admisă integral. S-a încasat de la Gricenco Ludmila în beneficiul ÎM
”Servicii Comunal Locative Rezina”, datoria în mărime de 7890,48 lei și cheltuieli de
judecată formate din taxa de stat în sumă de 270 lei și cheltuieli pentru înștiințarea
publică a pârâtei, în sumă de 200 lei, iar în total suma de 8360,48 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 11 octombrie 2023, Gricenco
Ludmila a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoria Orhei, sediul Rezina
din 12 septembrie 2023.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2023, nu s-a dat curs
cererii de apel declarată de Gricenco Ludmila împotriva hotărârii Judecătoria Orhei,
sediul Rezina din 12 septembrie 2023, comunicându-i-se părții apelante, despre
necesitatea prezentării cererii de apel motivate pe suport de hârtie, cu atâtea copii câți
participanți la proces sunt, plus câte o copie pentru instanța de apel și a originalului
dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 202,50 lei, acordându-i pentru aceasta un
termen de 07 zile din momentul recepționării prezentei încheieri.

La 22 ianuarie 2024, Gricenco Ludmila a depus prin intermediul cancelariei o cerere, prin care a solicitat anexarea la materialele cauzei a ordinului de plată taxa de stat în mărime de 202,50 lei și a cererii de apel motivate.

Prin încheierea din 24 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, a fost restituită cererea de apel depusă de Gricenco Ludmila, împotriva hotărârii din 12 septembrie 2023 a Judecătorei Orhei, sediul rezina, din motiv că apelanta în termenul stabilit de instanță nu a înlăturat integral neajunsurile cererii de apel și anume, nu a prezentat cererea de apel motivată.

La 01 martie 2024, prin intermediul oficiului poștal, Gricenco Ludmila, a declarat recurs împotriva încheierii din 24 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii recurate cu restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea cererii de recurs au invocat că, nu a prezentat cererea de apel motivată deoarece până în prezent nu a recepționat hotărârea motivată a primei instanțe.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 24 ianuarie 2024 și a expediat copia încheierii la data de 31 ianuarie 2024 în adresa poștală a Ludmillei Gricenco, or. Rezina, str. 27 August, 15, ap. 67, însă la materialele cauzei lipsesc date care ar confirma recepționarea acesteia, (f.d.108).

Astfel, recursul declarat la data de 01 martie 2024, prin intermediul oficiului poștal, este în termen.

La 17 aprilie 2024 în adresa intimatului ÎM ”Servicii Comunal Locative Rezina” a fost expediată copia recursului declarat de Gricenco Ludmila, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv (f.d. 149).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 365 alin. (1) lit. d) și e) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă

fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 12 septembrie 2023 a Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, acțiunea depusă de ÎM ”Servicii Comunal Locative Rezina” a fost admisă integral. S-a încasat de la Gricenco Ludmila în beneficiul ÎM ”Servicii Comunal Locative Rezina”, datoria în mărime de 7890,48 lei și cheltuieli de judecată formate din taxa de stat în sumă de 270 lei și cheltuieli pentru înștiințarea publică a pârâtei, în sumă de 200 lei, iar în total suma de 8360,48 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 12 septembrie 2023, Gricenco Ludmila, a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii din 12 septembrie 2023 a Judecătoriei Orhei, sediul Rezina și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2023, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Gricenco Ludmila împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 12 septembrie 2023, comunicându-i-se părții apelante, despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate pe suport de hârtie, cu atâtea copii cîți participanți la proces sînt, plus cîte o copie pentru instanța de apel și a originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 202,50 lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 07 zile din momentul recepționării prezentei încheieri.

Copia încheierii din 18 decembrie 2023 Curții de Apel Chișinău a fost expediată la data de 03 ianuarie 2024 la adresa poștală a apelantei Gricenco Ludmila, or. Rezina, str. 27 August, 15, ap. 67 indicată în cererea de apel (f.d.99) și a fost recepționată de apelantă la data de 16 ianuarie 2024, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.100).

La 22 ianuarie 2024, Gricenco Ludmila a prezentat dovada de plată a taxei de stat, însă fără a prezenta cererea de apel motivată.

Ca urmare, prin încheierea din 24 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, a fost restituită cererea de apel depusă de Gricenco Ludmila, împotriva hotărârii din 12 septembrie 2023 a Judecătoriei Orhei, sediul rezina, din motiv că apelanta în termenul stabilit de instanță nu a înlăturat integral neajunsurile cererii de apel și anume, nu a prezentat cererea de apel motivată

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment

viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

În conformitate cu prevederile art.112 alin. (4) din Codul de procedură civilă, dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective. Instanța ține să menționeze că în cazul în care instanța de judecată a stabilit data și ora până la care trebuie efectuată acțiunea (operațiunea) procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea (operațiunea) respectivă până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătorească. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată (judecător) este unul obligatoriu și peremptoriu, asemenea celui prevăzut de lege.

Din norma de drept citată rezultă că, în cazul în care instanța de judecată a stabilit data și ora până la care trebuie efectuată acțiunea (operațiunea) procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea (operațiunea) respectivă până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătorească. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată (judecător) este unul obligatoriu și peremptoriu, aceluși prevăzut de lege. Mai mult ca atât, în cazul în care actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori într-o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora la care se încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de restituire a cererii de apel depusă de Gricenco Ludmila, or, Curtea de Apel Chișinău în încheierea din 18 decembrie 2023 a indicat termenul, precum și a identificat locul precis (concret) unde apelanta trebuia să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 202,50 de lei, însă în termenul stabilit de instanță Gricenco Ludmila, nu a prezentat la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Chișinău cererea de apel motivată.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătorească, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară. Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul

Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sunt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.

Conform art. 102 alin. (6) din Codul de procedură civilă, citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.

Potrivit art. 105 alin. (1), (1¹) și (5) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor sau prin orice mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte. Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor. Citațiile și înștiințările expediate reprezentanților la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate de către părți și alți participanți la proces.

Deși, recurenta, în recursul declarat, a menționat precum că, din motiv că nu i-a fost expediată hotărârea motivată a primei instanțe a fost în imposibilitate de a depune cererea de apel motivată, Completul relevă că, acest aspect nu justifică încadrarea în termenul acordat de instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor admise la atacarea hotărârii primei instanțe cu apel. Or, aceasta nu a comunicat instanței de apel despre imposibilitatea înlăturării neajunsurilor sau acordarea unui termen suplimentar.

În speță, reținând obligația pozitivă a apelantei de a-și securiza dreptul la apel și de a manifesta o diligență rezonabilă în privința propriilor drepturi, inclusiv de a se interesa de soarta apelului declarat și de a prezenta cererea de apel întocmită în conformitate cu exigențele Legii, Gricenco Ludmila nu a realizat această sarcină în pofida acțiunilor procedurale întreprinse de către instanță.

Mai mult ca atât, materialele cauzei denotă că Gricenco Ludmila a recepționat hotărârea motivată a primei instanțe la data de 05 decembrie 2023 (f.d.86 A).

Astfel, Completul relevă că recurenta nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, și astfel soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării integral a neajunsurilor, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

În virtutea art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Completul de judecată prin prisma criticilor aduse actului judecătoresc contestat și argumentelor aduse în favoarea casării acestuia, apreciază ca fiind corectă soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel, având în vedere neîndeplinirea în

termen a indicațiilor instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă.

Potrivit normelor de drept procedural citate corelate cu situația de fapt, precum și în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă, conform cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Completul evidențiază că, instanța de apel corect a concluzionat că, apelanta în termenul acordat nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel și nu a prezentat cererea de apel motivată.

De altfel, art. 10 alin. (3) din Codul de procedură civilă, statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Astfel, Completul de judecată reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea apelului ca urmare a neconformării indicațiilor instanței de apel în termenul acordat, având în vedere că legislația în acest sens reglementează expres termenele și condițiile de acceptare a cererilor de apel, iar prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate, având în vedere că instanța de apel la emiterea încheierii contestate s-a conformat prevederilor legale corelate cu circumstanțele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Gricenco Ludmila.

Se menține încheierea din 24 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală „Servicii Comunal Locative Rezina” împotriva Ludmillei Gricenco cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecătorii

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi